

Wat is de omgevingsvergunning?

VROM wil de verschillende vergunningen (maar ook ontheffingen en andere toestemmingsvereisten) voor wonen, ruimte en milieu zoveel mogelijk samenvoegen. De bedoeling is dat in de toekomst één vergunning volstaat: de omgevingsvergunning. Deze kan bij één loket worden aangevraagd. Hiervoor gaat één procedure gelden waarop één besluit volgt. Voor beroep tegen dat besluit zal er één beroepsprocedure zijn.

De omgevingsvergunning is in 2010 wettelijk geregeld. Vanaf dan gaan gemeenten en provincies met de nieuwe vergunning werken. Het project Omgevingsvergunning is onderdeel van het programma Modernisering VROM-regelgeving' (zie [dossier Modernisering VROM-regelgeving](#)). Dit programma heeft tot doel het aantal wetten en regels van VROM flink te verminderen en te verbeteren. De omgevingsvergunning is een belangrijk onderdeel hiervan.

Waarom een omgevingsvergunning?

Wie bijvoorbeeld een huis, fabriek of schuur wil bouwen, verbouwen, oprichten of gebruiken, kan te maken krijgen met een grote hoeveelheid vergunningen en voorschriften. Het gaat om verschillende regelingen voor wonen, ruimte en milieu met elk hun eigen criteria, procedures, ambtelijke loketten, afhandelingstermijnen, leges en toezichthouders. De vergunningen worden vaak verstrekt door verschillende overheidsinstanties. Dit is voor burgers en bedrijven onoverzichtelijk en tijdrovend. Daarbij kan het leiden tot tegenstrijdige beslissingen. Bovendien kost het bedrijven én overheid veel geld.

Welke vergunningen komen in de omgevingsvergunning?

In de omgevingsvergunning worden in ieder geval vrijwel alle vergunningstelsels uit de VROM-wetten opgenomen. Burgers en bedrijven hebben echter niet alleen met wetten van VROM te maken. Ook bij wetten met een vergunningstelsel van andere ministeries is sprake van raakvlakken met de omgevingsvergunning. Zo wordt ook de monumentenvergunning van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in de omgevingsvergunning opgenomen. Ook het vergunningstelsel van de Natuurbeschermingswet en het ontheffingstelsel van de Flora- en faunawet van het Ministerie van LNV, de mijnbouwwet van het Ministerie van Economische Zaken en de Waterwet van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat worden bij de omgevingsvergunning betrokken. Daarnaast hebben provincies, gemeenten en waterschappen allerlei verordeningen met verschillende toestemmingsvereisten. Ook deze toestemmingen worden meegenomen.

Voor heel veel activiteiten kan een vergunning nodig zijn. Voor het bouwen van een huis is een bouwvergunning nodig. Voor het slopen van een huis kan een sloopvergunning nodig zijn. Voor het starten van een bedrijf kan een milieuvergunning nodig zijn. Voor het kappen van een boom heb je misschien een kapvergunning nodig. Soms kan het zijn dat je voor één activiteit meerdere vergunningen nodig hebt. Een overzicht van de belangrijkste vergunningen:

- **Bouwvergunning**
Volgens de Woningwet is het verboden te bouwen zonder bouwvergunning. Alleen voor zogenaamde vergunningsvrije bouwwerken - kleine dakkapellen en bijvoorbeeld schuttingen - is geen vergunning nodig. De bouwvergunning wordt verleend door de gemeente.
Zie voor meer informatie het [dossier Bouwregelgeving](#). Dit dossier bevat de Bouwgids (in deze online gids ziet u met welke regelgeving u te maken krijgt, wat dat voor u betekent, met welke instanties u te maken krijgt en bij welke instantie u terecht kunt voor vragen over specifieke regelgeving) en de [Bouwvergunningen online](#) (hierin kunt u snel zien of u een bouwvergunning nodig heeft en zo ja, welke).

- **Aanlegvergunning**
Een aanlegvergunning geeft particulieren of bedrijven toestemming om in gebieden met landschappelijke of cultuurhistorische waarde wegen aan te leggen, sloten te graven of te dempen, bomen te planten en te rooien en bijvoorbeeld grond op te hogen of af te graven. De vergunning wordt verstrekt door de gemeente. Deze vergunning biedt gemeenten de mogelijkheid om de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan planologische plannen.
- **Sloopvergunning**
Een sloopvergunning is verplicht om een bouwwerk, standplaats of woonwagen geheel of gedeeltelijk te slopen. Gemeenten moeten hiervoor in hun bouwverordening voorschriften opnemen over sloopwerkzaamheden. Veel gemeenten hebben dat uitgewerkt in een sloopmelding of sloopvergunning. Als u vragen heeft over de sloopvergunning kunt u contact opnemen met de gemeente. Kijk ook bij 'Bouwverordening' in de online Bouwgids. De online Bouwgids kunt u vinden in [dossier Bouwregelgeving](#). Ook in de [Veelgestelde vragen Helpdesk Bouwregelgeving](#) kunt u informatie vinden over de sloopvergunning.
- **Monumentenvergunning**
Wie bouwt of verbouwt bij een monument heeft een monumentenvergunning nodig. Zonder deze vergunning wordt geen bouwvergunning afgegeven. De monumentenvergunning wordt afgegeven door de gemeente, de provincie of het Rijk.
- **Milieuvergunning**
Een milieuvergunning stelt regels aan luchtvervuiling, geur- en geluidhinder en de veiligheid van bedrijven. De vergunning is nodig bij het oprichten, verbouwen en uitbreiden van een bedrijf of 'bedrijfsmatige activiteit'. In de vergunning staat aan welke milieuvoorschriften een bedrijf moet voldoen. De Wm-vergunning (Wet milieubeheer) moet worden aangevraagd bij de gemeente of provincie.
- **Huisvestingsvergunning (onder voorbehoud)**
Met een huisvestingsvergunning geeft een gemeente een burger toestemming om een goedkope woning te betrekken. Het betreft hier artikel 30 de onttrekkingsvergunning (onttrekken van woonruimte aan de bestemming tot (zelfstandige) woonruimte) en artikel 33 de splitsingsvergunning (vergunning voor het splitsen van een recht op een gebouw in appartementsrechten). De belangrijkste vraag momenteel is wat de verhouding is van deze vergunningen ten opzichte van de bescherming van de fysieke leefomgeving. Voorlopig wordt nog afgezien van integreren of aanhaken wegens lastige inpasbaarheid van het doel en afwegingskader van de Huisvestingswet in dat van de Wabo. Zie voor meer informatie het [dossier Huisvestingswet](#).
- **Gebruiksvergunning**
Voor gebouwen waar veel mensen bijeenkomen, kan een gebruiksvergunning (soms een melding) nodig zijn. De gebruiksvergunning heeft betrekking op brandveiligheid. Deze vergunning stelt bijvoorbeeld een maximum aan het aantal personen dat in het gebouw mag zijn. De regels hiervoor zijn opgenomen in het Besluit brandveilig gebruik.
- **Kapvergunning**
Voor het kappen van bomen is soms een kapvergunning nodig. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt.
- **Inrit- of uitritvergunning**
Als u een garage naast uw huis bouwt, heeft u mogelijk een vergunning nodig om met de auto over gemeentelijk grondgebied, zoals het trottoir, te mogen rijden. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de gemeentelijke of provinciale verordeningen.
- **Steigervergunning**
Wie bij een verbouwing een bouwsteiger gebruikt, heeft soms een steigervergunning nodig. Bijvoorbeeld als de steiger om het trottoir wordt geplaatst. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de gemeentelijke verordening.
- **Vergunning Kernenergiewet**
Een vergunning voor vervoer, opslag en in- en uitvoer van splijtstoffen en radioactief materiaal. Deze vergunning wordt door VROM verleend op grond van het 'Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen' of het 'Besluit in-, uit- en doorvoer

van radioactieve afvalstoffen'.

Zie voor meer informatie het [dossier Straling](#).

- Vergunning ggo's
VROM verleent onder voorwaarden vergunningen aan bedrijven en instellingen die genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) willen toepassen.
Zie voor meer informatie het [dossier Biotechnologie](#). In dit dossier vindt u de 'Vergunningendatabase'. Hierin kunt u zien welke bedrijven, universiteiten en andere instellingen die ggo's vervaardigen of ermee werken van de minister van VROM een vergunning hebben gekregen.
- Afvalbeschikking
In een afvalbeschikking geeft VROM toestemming voor het importeren of exporteren van afval. Die beschikking is gebaseerd op de 'Europese verordening overbrenging afvalstoffen' (EVOA). De Europese verordening is bedoeld om zicht te houden op afvalstromen en ongewenste verwijdering (naar bijvoorbeeld derdewereldlanden) te voorkomen. De verordening schrijft verschillende procedures voor de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen voor.
Meer info zie [dossier EVOA](#). In dit dossier vindt u 'Afvalbeschikkingen online'. Hierin staan alle EVOA-beschikkingen voor het importeren of exporteren van afvalstoffen in of uit Nederland. Ook kunt u in dit dossier in 'Advies op maat' zelf nagaan welke regels voor uw transport gelden.

Een totaaloverzicht van de vergunningen die onder de omgevingsvergunning gaan vallen, staat op Kennisplein; <http://omgevingsvergunning.vrom.nl>.

Wat is de stand van zaken?

De Wabo is door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. Daarnaast wordt er een Invoeringswet geschreven, die o.a de wijzigingen in de bestaande wetten die meegaan in de Wabo behandelt. De Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is juni 2009 door de Tweede Kamer aangenomen. Ook wordt er gewerkt aan een Besluit en Ministeriële regeling Omgevingsrecht (BOR en MOR), die een vertaalslag maken van de wet in concrete zaken als kwaliteitseisen handhaving en indieningsvereisten. De Bor en Mor zijn bij de Eerste en Tweede kamer voorgehangen (inspraakperiode). Verder is een aangepaste motie Boelhouwer/Wiegman (31 953, nr. 20) over vergunningsvrij bouwen aangenomen. Het ontwerp-Besluit omgevingsrecht zal hierop worden aangepast. Hun motie bepleit een sterkere relatie met het bestemmingsplan van de gemeente. De motie betekent dat de bouwwerken die nu al vergunningvrij zijn, dat ook blijven, maar ze moet en wel voldoen aan het bestemmingsplan. Tevens werd in juni 2009 de Invoeringswet Waterwet met algemene stemmen aangenomen. Het amendement over het uitstellen van de inbouw van de indirecte lozingen in de Wabo is verworpen.

Verdere procedure: de door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstellen zijn naar de Eerste Kamer gestuurd. De inspraaktermijn voor het ontwerp van het Besluit omgevingsrecht loopt nog tot en met 10 juli 2009. Na afloop van de inspraaktermijn zal dit ontwerp-besluit waar nodig worden aangepast voor advies en aan de Raad van State worden voorgelegd.

De invoeringsdatum van de Wabo zal plaatsvinden 3 maanden na plaatsing in het Staatsblad. We gaan ervan uit dat dit 1 juli 2010 gaat worden, afhankelijk of het parlementaire traject dit jaar wordt afgerond. Dan moet het hele wettelijke traject afgerond zijn en moeten overheden hun organisatie klaar hebben gemaakt voor het werken met de omgevingsvergunning. Ondertussen ondersteunt VROM actief bij de voorbereidingen op de implementatie. Gemeenten en provincies kunnen zich inschrijven voor masterclasses en projectleiderskringen, waarin praktische informatie samen wordt gedeeld. Ook heeft zich een actieve groep gemeenten en provincies gevormd die met elkaar de ICT-voorzieningen aan het testen zijn. Het opleidingstraject voor de gemeenten start ook binnenkort.

Kan niet worden volstaan met het stroomlijnen van de huidige procedures?

Er is voor gekozen om niet alleen de procedures te uniformeren en te stroomlijnen, maar ook om te komen tot een inhoudelijke integratie van de diverse vergunningen. Op deze wijze bereikt het kabinet een betere afstemming van de diverse vergunningvoorschriften. Er is straks sprake van één aanvraag voor de gehele activiteit die leidt tot één besluit. VROM werkt aan landelijk uniforme indieningsvereisten en aan één landelijk uniform aanvraagformulier. De aanvraag doorloopt vervolgens één procedure en wordt door één bevoegd gezag beoordeeld. Ook de beslissing op de aanvraag kent maar één procedure van rechtsbescherming. Verder voorziet de omgevingsvergunning in een regeling voor inhoudelijke coördinatie tussen de verschillende toetsingskaders. Het is de bedoeling dat op termijn gekomen wordt tot een integratie van deze toetsingskaders.

Wat doet VROM om de omgevingsvergunning ingevoerd te krijgen?

De omgevingsvergunning wordt in 2010 ingevoerd. Voordat het zover is moet er heel veel gebeuren. Enerzijds is er een nieuwe wet nodig en anderzijds zullen bestaande wetten moeten worden aangepast. De nieuwe 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (Wabo) bundelt diverse vergunningen, ontheffingen vrijstellingen en meldingen die nodig zijn voor het realiseren van een fysiek object (bouw, aanleg, oprichting, gebruik en sloop) zodanig dat één besluit overblijft. Dit is een ingewikkeld proces en uiteraard kan VROM dat niet alleen. VROM doet daarom in het VROM-project Omgevingsvergunning een uitdrukkelijk beroep op de deskundigheid van de vergunningverleners bij gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk. Ook benut de projectgroep de deskundigheid van de vergunningaanvragers om concrete producten te toetsen.

Worden alleen wetten en regels aangepast?

Nee, naast de aanpassing van wetten en regels zijn diverse praktijkgerichte projecten gestart om de omgevingsvergunning voor te bereiden. Wat hebben we al gedaan? VROM heeft gemeenten en provincies opgeroepen mee te denken en ideeën en praktijkvoorbeelden aan te leveren ter voorbereiding op de invoering van de omgevingsvergunning. Er zijn samenwerkingen met gemeenten gestart waarin ervaring is opgedaan met de verschillende fasen van aanvraag en behandeling: van het aanvragen van informatie en het indienen van de vergunningaanvraag tot de behandeling, de vergunningverlening en de handhaving. De projecten maakten duidelijk met welke aspecten rekening moet worden gehouden en welke regelgeving moet worden aangepast om de omgevingsvergunning te kunnen invoeren. Tevens hebben er verschillende praktijkproeven plaatsgevonden. Meer informatie over deze praktijkproeven kunt u lezen op Kennisplein. <http://omgevingsvergunning.vrom.nl>.

Welk overheidsorgaan wordt bevoegd gezag?

Veel vergunningen worden verstrekt door gemeenten. In het project Omgevingsvergunning wordt er van uitgegaan dat er één bestuursorgaan is dat de omgevingsvergunning verleent. In de meeste gevallen blijft dat de gemeente. In de gevallen waarin bijvoorbeeld naast de gemeente op dit moment ook de provincie bevoegd gezag is, bijvoorbeeld bij een milieuvergunning voor grote bedrijven, treedt de provincie op als bevoegd gezag. Daarbij kan de provincie gebruik maken van de deskundigheid van de gemeente.

Waarom komt het loket altijd bij de gemeenten, ook al is gemeente niet altijd bevoegd gezag?

De gemeente is inderdaad niet in alle gevallen het bevoegd gezag. De bevoegdheid tot het verstrekken van een vergunning voor bedrijven met belangrijke risico's voor milieu, veiligheid en gezondheid ligt bij de provincie. Ook in deze gevallen kunnen bedrijven de aanvraag indienen

bij de gemeente, die deze direct doorstuurt aan de provincie. Maar de aanvrager mag zijn verzoek ook rechtstreeks tot de provincie richten.

Bedrijven en burgers zijn niet geïnteresseerd in de organisatie van de overheid. Uitgangspunt in het project omgevingsvergunning is dat de vergunningaanvrager geen hinder ondervindt van de manier waarop de overheid is georganiseerd. De aanvrager van een omgevingsvergunning moet straks terecht kunnen bij één loket. Hierbij is de plaats van de activiteit waarvoor een vergunning wordt aangevraagd bepalend. Het loket zal daarom altijd bij de gemeente zijn. De belangrijkste redenen om het loket bij de gemeente te plaatsen zijn:

1. De gemeente is het overheidsniveau dat het dichtst bij de burger staat en daarom goed toegankelijk is
2. De gemeente is in het merendeel van de gevallen zelf het bevoegd gezag
3. De meeste vergunningaanvragen hebben betrekking op lokale kwesties
4. De gemeente is eerstverantwoordelijke voor het eigen grondgebied en moet dus weten wat er zich op dat grondgebied voordoet

Gaat de watervergunning ook mee in de omgevingsvergunning?

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat werkt aan een nieuwe waterwet (<http://www.helpdeskwater.nl/waterwet>). De integrale watervergunning gaat niet 'mee' in de omgevingsvergunning, maar de ministeries gaan ervoor zorgen dat iemand die zowel een watervergunning als een omgevingsvergunning nodig heeft die in één keer kan aanvragen bij het digitale omgevingsloket. De vooruitzichten zijn dat de waterwet en de omgevingsvergunning tegelijkertijd af zijn.

Wat is het digitale omgevingsloket?

Het verkrijgen van vergunningen kost ondernemers en burgers veel aandacht, tijd en geld. Met onder andere de inzet van ICT wil VROM komen tot het verminderen van administratieve lasten, betere dienstverlening, kortere procedures en afstemming van voorschriften. Het project is, naast het wettelijk traject en het invoeringstraject, de derde pijler van het VROM-project Omgevingsvergunning: Meer informatie vindt u op <http://omgevingsvergunning.vrom.nl> onder het thema Omgevingsloket online.

MEER WETEN?

Bekijk ook eens onze website

<http://www.tilburg-taxatie.nl>

